

YRKESPROFILER OCH BRANSCHVALIDERING

Ett sätt att synliggöra
kompetens

sobona
Kommunala företagens
arbetsgivarorganisation

Validering i praktiken

Genom nationella yrkesprofiler definieras vilka kunskaper, färdigheter och kompetenser som behövs för ett arbete inom en bransch.

Validering sker utifrån OCN-metoden. Syftet är att yrkesintroduktionen och kompetensutvecklingen kvalitetssäkras och blir mer systematisk. Det arbetsplatsförlagda lärandet hamnar i en kontext.

Med hjälp av definierade yrkesprofiler skapas samsyn kring verksamhetens och individens kompetensbehov. Det blir tydligt vad yrkespersonen behöver kunna och vilka eventuella kompetensglapp som finns.

Validering ger en tydlig plan för introduktion, återkoppling och utvärdering.

Vinster med validering för branschen

ÖKAR BRANSCHENS ATTRAKTIONSKRAFT

Branschen förklarar vad som faktiskt behövs för att vara anställningsbar och utvecklas inom olika yrkesroller. Det un-

derlättar både rekrytering och intern kompetensutveckling.

MÖJLIGGÖR KVALIFIKATIONSINTYG

De kriterier som bestäms i valideringen kan användas som en branschstandard för kompetensbevis, kompetensintyg och yrkesbevis. Det ger en samsyn som gynnar branschen. Branschens kvalifikationer kan också få ett formellt värde via SeQF.

GEMENSAM STANDARD I UPPHANDLINGAR

När det är tydligt vad medarbetarna behöver kunna för att utföra arbetet, blir kvalitetskraven lättare att definiera inför olika upphandlingar. Det blir möjligt för aktörer, exempelvis inom utbildning och arbetsmarknad, att förhålla sig till rätt kompetenser inom yrket.

Så här går valideringen till

För att bedömningarna ska bli sakliga och likvärdiga är det viktigt att alla bedömare jobbar på samma sätt.

1. YRKESBEDÖMARE UTBILDAS

Digitala utbildningen för att bli bedömare tar fyra halvdagar. Den genomförs av Nordiskt Valideringsforum på uppdrag av Kompetenskansliet.

3. SJÄLVSKATTNING OCH KARTLÄGGNING

Ofta börjar deltagaren med en självskattning av yrkeskompetenserna. En handlingsplan görs tillsammans med handledaren och bedömare.

5. KVALITETSSÄKRING

När bedömaren och individen är färdiga med bevisinsamlingen granskas dokumentationen av interna och externa kvalitets-säkrare.

2. BEDÖMNINGSPÅN

Det finns en färdig bedömningsplan utifrån kraven i yrkesprofilen. Den innehåller frågor, övningar och checklistor. Bedömaren och deltagaren arbetar alltid tillsammans.

4. BEVISINSAMLING OCH BEDÖMNING

Individen synliggör sina kunskaper, färdigheter och kompetenser genom att utföra uppgifter, svara på frågor och dokumentera. Bedömaren ger stöd under processen och återkopplar om kompletteringar behövs.

6. KVALIFIKATIONSBEVIS

Kvalifikationen innehåller tydliga beskrivningar av deltagarens kompetens, utifrån de moduler och läranderesultat som ingår i yrkesprofilen.

Lättare att ställa krav

Branschvalideringsmodellen ger en tydlig struktur, vilket skapar trygghet under hela processen i din kompetensförsörjning.

Validering utifrån en yrkesprofil synliggör och kvalitetssäkrar lärandet på arbetsplatsen. Det möjliggör kompetensförflyttning, där erfarna medarbetare kan utvecklas och det skapar även utrymme för yrkesintroduktioner. Nya yrkesprofiler kan identifieras utifrån verksamhetens behov. Utbildade bedömare och handledare som fokuserar på resultat av lärande får verktyg för objektiv feedback. Därmed utvecklas de i sin ledarroll. En nationellt erkänd och kvalitetssäkrad yrkesprofil kan ge en gemensam standard för kvalitetskrav i upphandlingar. Detta ökar incitamentet för att investera i lärandet på arbetsplatsen.

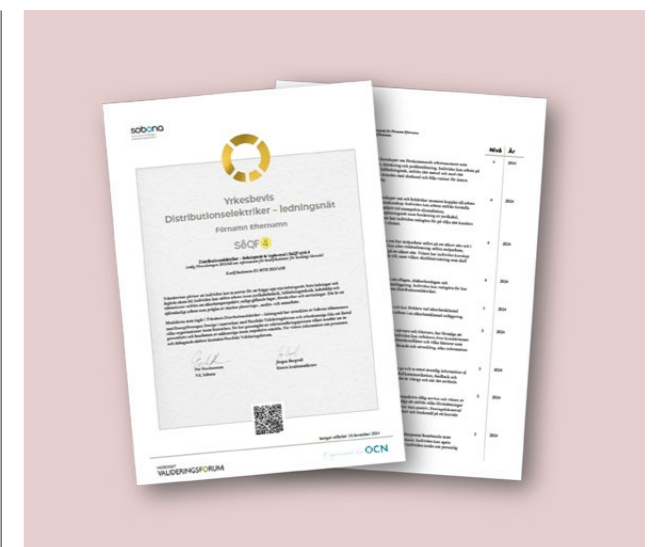
Nationella yrkesprofiler är kärnan

Många yrken saknar en tydlig beskrivning av vilken kompetens som behövs. Med kvalitetssäkrade yrkesprofiler blir det enklare att säkerställa rätt kompetensnivå, både hos nya och befintliga medarbetare. En yrkesprofil fungerar som en fuskkod i ett dataspel. Genom att "slå in koden" får alla i företaget en gemensam definition av vad en yrkesroll innebär – vilka kunskaper, färdigheter och kompetenser som krävs.

Vinster med validering för företag

ENKLARE ATT REKRYTERA

I dag beskrivs de flesta befattningar utifrån arbetsuppgifter, ansvarsområden och personliga egenskaper. Genom att utgå från läranderesultaten – det medarbetaren faktiskt behöver kunna – blir det enklare att beskriva vilka kvalifikationer som behövs. Kanske är service och bemötande i praktiken viktigare än formella kunskaper?

Exempel på ett kvalifikationsbevis.

KOMPETENSUTVECKLING AV MEDARBETARE

Genom det strukturerade innehållet i yrkesprofilerna kan de befintliga medarbetarnas kompetens kvalitetssäkras. Det underlättar vid kompetensutveckling och omställning. Kompetensförflyttning av befintliga medarbetare till nästa yrkesnivå blir möjlig. På så vis kan fler rekryteras till grundläggande nivåer.

ENKLARE INTRODUKTION AV NYANSTÄLLDA

Genom att veta vad den nyanställda behöver kunna och vad som ska läras ut, blir det enklare att planera och genomföra en bra introduktion. Detta görs lättare utifrån en tydlig struktur.

Utbildade bedömare är nyckeln

Genom att samla in bevis och ge återkoppling stödjer bedömaren deltagaren under valideringen.

Digital bedömarutbildning

Under utbildningen får bedömaren lära sig metod, verktyg, innehåll i yrkesprofiler, hur bedömningar görs och hur kvalitetssäkringen går till. Bedömaren lär sig att anpassa valideringen utifrån deltagarnas förutsättningar.

Det är viktigt att bedömaren får tid och resurser tilldelade för att kunna genomföra valideringen.

Vinster med validering för bedömare

FÅR VERKTYG FÖR ATT GE OBJEKTIV FEEDBACK

För bedömaren blir det tydligt vad medarbetaren behöver kunna – och vad medarbetaren kan. Genom samarbete uppnås en samsyn kring vad som ska åstadkommas. All

återkoppling blir mer saklig och inriktad på viktiga och överenskomna arbetsuppgifter.

ÖKAD TRYGGHET SOM HANDEDARE

En lärande organisation med systematik för att förmedla rätt kunskaper ger ett konkret stöd till handledaren och bedömaren. Det blir lättare att hjälpa medarbetare för att ta nästa steg i utvecklingen.

VÄXER I SIN ROLL

Bedömare och handledare får lära sig konkreta verktyg och riktlinjer kring de kunskaper som behövs. Den viktigaste vinsten är ofta att se hur individerna växer.

Kompetenskansliet – en central funktion

Kompetenskansliet samordnar drift och kvalitetssäkring av branschvalideringsmodellen.

Tjänster som erbjuds genom kansliet

Tjänsterna utgår ifrån användarnas behov, där målet är att stödja användandet av yrkesprofiler under hela kompetensförsörjningsprocessen. Fokus är på tjänster som är relaterade till validering. Kansliet erbjuder dessa tjänster:

- Hjälpa att komma i gång med validering utifrån yrkesprofiler.
- Information och förankring hos chefer, ledningsgrupp och hr.

- Utbildning av yrkesbedömare, handledare och valideringsstödjare.
- Löpande rådgivning till användare.
- Deltagarregistrering för kartläggning och validering.
- Kvalitetsgranskning av valideringar.
- Utfärdande av kvalifikationsbevis.
- Rådgivning och support till utbildningsaktörer.
- Nätverk, konferenser och workshops för inspiration, kunskap och erfarenhetsutbyte.

